

3 il öncə Gəncəni raket atəşinə tutmaları bu gün xislətlərinin qurbanı olan ermənilərin iç üzünü idi

Şəhər əhalisi həmin dəhşətli günləri hələ də gözüyaşlı xatırlayır

2020-ci il sentyabrın 27-də başlanan 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə gəncəlilər də böyük sarsıntılar keçirdilər. Ermənilərin 5 dəfə qədim Nizami yurduna raket atması şəhərdə böyük dağıntılar törətməklə yanaşı, çoxsaylı insan tələfatına da səbəb oldu.

İlk hücum oktyabrın 4-də baş verdi və bir mülki şəxsin həlak olması, 30-dan çox mülki şəxsin yaralanması ilə nəticələndi. İkinci raket bir gün sonra - oktyabrın 5-də atıldı. Bu hücum nəticəsində 3 mülki şəxs yaralandı. Üçüncü raket hücumu oktyabrın 8-də törədildi. Bu dəfə xoşbəxtlikdən həlak olan və yaralanan olmadı. Əvvəzində oktyabrın 11-də atılan 4-cü raket 10 mülki şəxsin həyatına son qoydu, 40-dan çox gəncəlini yaraladı. Yalnız mülki şəxsləri hədəf alan beşinci raket hücumu isə oktyabrın 17-də gecə saat 1 radələrində törədildi. Hücum nəticəsində 16 mülki şəxs həlak oldu, 55 nəfər yaralandı. Şəhərin infrastrukturuna, yaşayış binaları və digər tikililərə, avtomobillərə xeyli ziyan dəydi.

Bəs işğalçı Ermənistan ordusunun cəbhə xəttindən aralı dinc şəhəri raket atəşlərinə tutmasında məqsədi nə idi? Təbii ki, Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda məğlubiyyətlərini ört-basdır etməklə daxili təkini zəiflətmək. Amma bu zaman unudu ki, dinc yaşayış məntəqələrinə, şəhər və rayonlara raket qurğularından atəş açmaqla o özünün nə qədər qəddar olduğunu göstərirdi. Göstərirdi ki, Ermənistan beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini, 1949-cu il tarixli Cenevrə Konvensiyasının müddəalarını, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qərar və qətnamələrini kobud şəkildə pozur, dinc əhalini hədəfə almaqla yaşlılara və azyaşlı uşaqlara qarşı soyqırım törədir. Humanitar atəşkəsin imzalandığı vaxtdan cəmi 14 saat sonra Azər-

baycanın ikinci böyük şəhəri Gəncəyə uzaqvrana ballistik raketlərin atılması nə müharibə qanunlarına, nə də insanlığa sığır.

Söz yox ki, Ermənistanın bu cinayətkar əməlləri cəbhədəki uğursuzluqları ört-basdır edə bilməzdi. Çünki Azərbaycan Ordusunun cəbhədə ard-arda qələbə qazanmasına bütün dünya şahidlik edirdi. Üstəlik, azğınlaşmış düşmənin bu vandalizmi gəncəlilər, bütün Azərbaycan xalqı kimi, cəbhədəki əsgər və zabitlərimizi də hiddətləndirmişdi. Hər raket atəşindən sonra ordumuz düşməne qarşı daha qətiyyətlə, daha nifrətlə döyüşürdü. Gəncəlilərin isə bütün dünyanın terror adlandırdığı raket atəşlərindən sonra qələbəyə inamları daha da artırdı. Çünki baş verənlər onların əzmini qıra bilməmişdi. "Biz dözərik, tək Qarabağımız işğaldan azad olunsun" - bu, həmin günlər bütün şəhər əhalisinin ucadan səsləndirdiyi ən məşhur şüar idi. O günlər raketlərin dağıtdığı ərəzilər qərənfillərdən görünməz olmuşdu. Gəncəlilər dağıntıların üzərində "Burada uşaq var", "Erməni terroruna son!", "Erməni işğalına son!" çağırışları yazılmış tablolar qoymaqla dünya ictimaiyyətinin diqqətini erməni terroruna yönəldirdilər.

Həmin dövr Gəncəyə gələn onlarca xarici jurnalist bu dəhşəti görərək, onu əsl vandalizm adlandırdı. Onlar Gəncənin Ermənistan tərəfindən heç bir ölçüyə gəlməyən raket hücumları ilə bombardman edilməsi nəticəsində həyatlarını itirən və yaralanan insanların harayını, nifrətini dünya ictimaiyyətinə çatdırırdılar. Rusiyalı hərbi fotomüxbir Mixail Voskresenskiy yazırdı: "Sentyabr ayının sonunda bu münaqişənin qaynar mərhələyə qədəm qoyduğunu eşidən kimi oraya gedib hadisələri yerində izləmək qərarına gəldim. Ayın 29-da Bakıya gəldim. Azərbaycan tərəfi bizi yaxşı qarşıladı, həm paytaxtda, həm də bölgələrdə işləməyimiz üçün hər cür şərait yaratdı. Birbaşa döyüş şəraitində çəkiliş aparmaq imkanları məhdudd olsa da, dinc şəhərlərə Ermənistan ordusunun hücumlarının fəsadlarını çəkmə bildim. Bir çox yerdə olduq. Amma Gəncəyə raket hücumundan sonrakı mənzə-

rə mənə daha ağır təəssürat yaratdı. Oraya hadisədən iki saat sonra - gecə gəlib çatdıq. Dağıntılar altında ölənlərin axtarışı aparılırdı. Xilasedici və əsgərlərin dağıntılar altından çıxardıqları bir neçə meyiti çəkmə bildim. İnsanların yaxınlarını dağıntılar altında necə axtardıqlarını, ölüsünü tapanda da bu itkini qəbul etmək istəmədiklərini görmək olduqca ağır idi. Onlar həmin dağıntıları əlləri ilə yığışdırmağa çalışırdılar".

Ümumiyyətlə, Gəncəyə səfər edən elə bir xarici jurnalist, elə bir əcnəbi siyasətçi yox idi ki, dağıntıları görüb dəhşətə gəlməsin. O zaman İsrailin Azərbaycandakı səfiri Corc Dik, Varşava Böyük Kahinlər Seminariyasının rektoru Voyçex Barkoviç, İtaliya Senatının üzvü, İtaliya-Azərbaycan Dostluq Assosiasiyası rəhbərinin müavini Maria Rizotti, ukraynalı jurnalist Taras Berezovets və başqaları ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri vandalizm adlandırmış və dünya birliyi ölkələrini bu faciəyə real qiymət verməyə çağırıbmışlar.

Ermənistanın törətdiyi bu terror aktları onun əməllərini ifşa etməklə yanaşı, Azərbaycanın siyasi mövqeyini daha da möhkəmləndirdi. Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasət nəticəsində beynəlxalq qurumlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdıqlarını bir daha bəyan etdilər. Münaqişənin tənظیمlənməsinin mümkünlüyü ancaq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində olacağı qeyd edildi. Nəhayət, Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin cəsarəti, "dəmir yumruğu"u ilə 200 illik erməni təcavüzünə son qoyuldu. 44 günlük Vətən müharibəsində şanlı əsgər və zabitlərimizin inamlı qələbəsi Böyük Zəfər kimi tarixə qızıl hərfələrlə yazıldı. Bu zəfərin əks-sədası bütün dünyaya səs saldı. Rəşadətli Azərbaycan Ordusu qısa vaxt ərzində müasir hərbi tarixinə əsl qəhrəmanlıq dastanı yazdı. Ermənilər tərəfindən 30 il işğala məruz qalan Azərbaycan torpaqları azad edildi. Bu isə həm də o demək idi ki, 3 il öncə erməni terrorunun qurbanı olmuş gəncəlilərin qanı yerdə qalmadı.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

